

RAPPORT

Natuurtoets H2 Conversiepark 2 Maasvlakte

In het kader van beschermde natuurwaarden in de
Omgevingswet en het Natuurnetwerk Nederland

Klant: Havenbedrijf Rotterdam

Referentie: BJ5883-RHD-XX-XX-RP-EO-0003

Status: Definitief/2

Datum: 3 juni 2024

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

George Hintzenweg 85
3068 AX Rotterdam
Netherlands
Water & Maritime

+31 88 348 90 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Natuurtoets H2 Conversiepark 2 Maasvlakte

Sub titel: In het kader van beschermde natuurwaarden in de Omgevingswet en het
Natuurnetwerk Nederland

Referentie: BJ5883-RHD-XX-XX-RP-EO-0003

Uw kenmerk

Status: Definitief/2

Datum: 3 juni 2024

Projectnaam: BJ5883

Projectnummer: BJ5883

Auteur(s): Ruud Hendriks

Opgesteld door: Ruud Hendriks

Gecontroleerd door: Aniek van Den Bosch

Datum: 03-06-2024

Goedgekeurd door:

Datum:

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veeleenvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel natuurtoets	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Juridisch- en Beleidskader	2
2.1	Omgevingswet	2
2.1.1	Natura 2000-gebieden (Ow Bal § 11.1)	2
2.1.2	Soorten (Ow Bal § 11.2)	2
2.2	Natuurnetwerk Nederland	3
3	Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep	5
3.1	Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep	5
3.2	Voorgenomen ingreep	6
4	Toetsing Natura 2000-gebieden (Voortoets)	8
4.1	Werkwijze toetsing wettelijke gebiedsbescherming	8
4.2	Ligging t.o.v. Natura 2000-gebieden	8
4.3	Storingsfactoren en effectenbeoordeling	9
4.4	Conclusie gebiedsbescherming	10
5	Toetsing soortbescherming	11
5.1	Werkwijze	11
5.2	Aanwezige soorten en effectbeoordeling	11
5.3	Vervolgstappen	17
5.4	Conclusie wettelijk beschermde soorten	20
6	Toetsing planologisch beschermde gebieden	22
6.1	Ligging ten opzichte van het NNN	22
6.2	Effectbeschrijving en Conclusie	22
7	Conclusie en aanbevelingen	23
7.1	Wettelijk beschermde gebieden	23
7.2	Wettelijk beschermde soorten	23
7.3	Planologisch beschermde gebieden	24

8	Bovenwettelijk maatregelen verbetering biodiversiteit	25
	Literatuur	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Havenbedrijf Rotterdam (HbR) is voornemens in het Rotterdamse havengebied op de Maasvlakte een conversiepark te realiseren voor de productie van waterstof. Het plangebied is momenteel een braakliggend terrein gelegen tussen de Malakkastraat en Ormoestraat op de Maasvlakte te Rotterdam. De inrichting van dit terrein betreft een ruimtelijke ontwikkeling.

Ruimtelijke plannen en/of ingrepen moeten getoetst worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving. Per 1 januari 2024, worden in Nederland de natuurwaarden beschermd via de Omgevingswet (hierna: Ow). Onder de Ow is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden, soorten die genoemd zijn in de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn alsook nationale soorten en van houtopstanden. Naast de wettelijke bescherming worden natuurgebieden planologische beschermd via onder andere het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN). Royal HaskoningDHV (RHDHV) is gevraagd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling te toetsen aan voorgenoemde natuurwet- en regelgeving.

1.2 Doel natuurtoets

Dit rapport geeft een algemene indruk van het plangebied en de daar mogelijk voorkomende juridisch of beleidsmatig beschermde natuurwaarden. Het doel van de natuurtoets betreft de toetsing van het voornemen aan de vigerende natuurwetgeving en het vigerende natuurbeleid. Specifiek gaat het om de volgende onderdelen;

- Voortoets in het kader van Natura 2000,
- Quickscan soortenbescherming,
- Beoordeling planologisch beschermde gebieden: het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Een toetsing van het onderdeel Houtopstanden is niet aan de orde. Binnen het plangebied komen namelijk geen houtopstanden, waaronder bos of laanbeplanting voor.

Uit de natuurtoets volgt of er in het kader van Natura 2000 een passende beoordeling nodig is, of er in het kader van soortenbescherming vervolgstappen zoals het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het nemen van voorzorgsmaatregelen noodzakelijk zijn. Daarnaast wordt beschreven of vervolgstappen ten aanzien van het planologische beschermde NNN nodig zijn.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is wettelijk toetsingskader kort weergegeven. In hoofdstuk 3 is het beoogde voornemen toegelicht. De toetsing aan Natura 2000-gebieden, soortenbescherming en het NNN worden respectievelijk in hoofdstuk 4, 5 en 6 behandeld. In hoofdstuk 7 zijn de conclusies en aanbevelingen beschreven. Hoofdstuk 8 bevat aanvullende adviezen voor bovenwettelijke maatregelen ten behoeve van de verbetering van de lokale biodiversiteit.

2 Juridisch- en Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het juridische (Omgevingswet) en het planologische kader (omgevingsverordening provincie Noord-Holland) beschreven. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar bijlage 1 van de rapportage.

2.1 Omgevingswet

In de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn alle wetten met betrekking tot de fysieke leefomgeving opgenomen. In het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) hoofdstuk 11 is de bescherming van natuur in Nederland opgenomen. Deze wet bevat onder andere regels voor de bescherming van natuurgebieden, in het wild levende dier- en plantensoorten en houtopstanden in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is de natuur te beschermen, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit zonder de lasten te verhogen. De provincies zijn over het algemeen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen in het kader van de Ow. Bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid (zoals gaswinning en uitbreiding snelwegen), is het rijk in de vorm van de minister van LNV het bevoegde gezag. Voor dit project is provincie Zuid-Holland bevoegd gezag. De Omgevingswet kent naast de specifieke zorgplicht (Bal art. 11.27) drie onderdelen welke relevant zijn voor dit project. De relevante onderdelen van de Ow worden onderstaand toegelicht. Voor de volledige wettekst zie:

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/geconsolideerde-teksten-omgevingswet/>

Specifieke zorgplicht: de Ow schrijft voor dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel als redelijkerwijs mogelijk is voorkomen moet worden, ongeacht of deze beschermd zijn of niet.

In de volgende paragrafen worden de relevante wettelijke kaders behandeld.

2.1.1 Natura 2000-gebieden (Ow Bal § 11.1)

Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn moeten Natura 2000-gebieden aangewezen worden om habitats en soorten van Europees belang te beschermen. Deze gebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben. In totaal zijn er ruim 160 Natura 200-gebieden aangewezen. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor soorten en/of habitattypen. Per soort en/of habitatype is aangegeven of behoud van de huidige aantallen/arealen voldoende is of dat uitbreiding dan wel verbetering nodig is. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significante gevolgen kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van (de aangewezen habitattypen en -soorten van) een Natura 2000-gebied.

2.1.2 Soorten (Ow Bal § 11.2)

Paragraaf 11.2 van de Ow Bal kent drie beschermingsregimes:

- **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Ow Bal § 11.2.2)**
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- **Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Ow Bal § 11.2.3)**
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.

- *Beschermingsregime andere soorten (Ow Bal § 11.2.4)*

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IX onder A en B van de Bal Ow. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten die van nature voorkomend in Nederland.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen. Zo is het verboden om nesten van vogels te vernielen, of te beschadigen en is het verboden om soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn te verstoren. De bepalingen in paragraaf 11.2.4 van de Bal Ow zien toe op de 'nationale' andere soorten die zijn genoemd in de bijlage IX onder A en B. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen. In beginsel moet met voorzorgsmaatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast. Lukt dat niet en worden verbodsbepalingen overtreden, dan is een omgevingsvergunning nodig. Voor de 'andere soorten' van artikel 11.2.4 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de vergunningsplicht vaststellen middels een verordening. De lijst met vrijgestelde soorten kan daardoor per provincie verschillen.

Rode lijst soorten

In tegenstelling tot de Wet natuurbescherming is in de Omgevingswet de specifieke zorgplicht opgenomen waarbij specifiek dieren en planten van de rode lijst soorten worden benoemd. In de Omgevingswet is opgenomen dat er op basis van objectieve gegevens vastgesteld moet worden of er nadelige gevolgen kunnen optreden voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren. Indien dit het geval is dienen passende preventieve maatregelen getroffen te worden om nadelige gevolgen te voorkomen.

Gebiedsontheffing en managementplan

Het Havenbedrijf Rotterdam heeft het Managementplan beschermde soorten voor de omgang met beschermde flora en fauna in het havengebied, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling bestendig gebruik, beheer en onderhoud (Bureau Stadsnatuur 2021). Dit betreft een gebiedsgerichte ontheffing gebaseerd op de volgende goedkeuringsbesluiten.

- Goedkeuringsbesluit gedragscode (RVO/2020/61, geldig tot en met 31 augustus 2025).
- Ontheffing (FF/75C/2013/0027, inclusief toegekende wijziging in mei 2017 met kenmerk FF/75c/2013/0027A, geldig t/m december 2023) op basis van het Managementplan beschermde soorten Havengebied Rotterdam 2015' en inclusief de toegekende wijziging april 2021 met kenmerk ODH-2021-00052289.)
- Beschikking (wijziging) Wet natuurbescherming Soortenbescherming met betrekking tot verlenging van de ontheffing (FF/75C/2013/0027) tot 23 december 2024.

In dit Managementplan wordt voor elke in het kader van de vigerende natuurwetgeving relevante soort een overzicht gegeven van maatregelen die moet worden genomen. Hiermee wordt het duurzaam in stand houden van deze soorten in het Rotterdamse havengebied gegarandeerd. Momenteel loopt er een aanvraag voor een Soortenmanagementplan (SMP) vanuit HbR die de ontheffing moet opvolgen. In dit SMP zullen dezelfde soorten en maatregelen worden opgenomen als in de huidige gebiedsontheffing het geval is.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het ruimtelijk beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN), is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied en het effectief functioneren van ecologische verbindingzones. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de Provinciale Omgevingsverordeningen door toepassing van een specifiek afwegingskader: het "nee, tenzij"-regime. Voor dit project is de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland het toetsingskader.

Nieuwe plannen en/of projecten zijn niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Hiervoor is goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) van Gedeputeerde Staten (bevoegd gezag voor Natuurnetwerk Nederland) vereist. De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland zijn gekoppeld aan de natuurdoelen voor een gebied. Deze inhoudelijke doelen zijn per provincie uitgewerkt in het Natuur-beheerplan (natuurtypen) en aanvullende provinciale documenten.

3 Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep

3.1 Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep

Het plangebied is gelegen in de provincie Zuid-Holland op de Maasvlakte te Rotterdam. De noordgrens betreft de Ormoestraat een braakliggend perceel. In het oosten en zuidoosten wordt het plangebied begrenst door een containeroverslag. De zuidgrens betreft de Malakastraat. De westgrens betreft een sloot met aangrenzend een weg in aanleg. In Figuur 3-1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 3-1 Ligging van het plangebied in de omgeving

Het plangebied betreft een braakliggend terrein. Het bestaat uit stukken met open zand, kleine zandduintjes en delen met begroeiing van gras en mos. Op sommige delen is opschot van duindoorn aanwezig. In de noordwesthoek zijn er delen begroeid met helm. Aan de zuidwestzijde van het plangebied is oppervlaktewater aanwezig dat in verbinding staat met de sloot buiten het plangebied. Het water in het plangebied heeft steile en beschoeide oevers. Ander water is in het plangebied niet aanwezig. Het landgedeelte van het plangebied is omgeven met een amfibieënscherm met uitloopvoorzieningen. De oevers van de sloot en de watergang liggen buiten deze schermen. In het plangebied zijn veel (oude) konijnenholten aanwezig. In Figuur 3-2 is een impressie weergegeven van het plangebied tijdens het veldbezoek

Figuur 3-2 Impressie van het plangebied tijdens het veldbezoek uitgevoerd op 22 maart 2024 (foto's RHDHV). In 2-2A is op oppervlaktewater in de zuidwesthoek van het plangebied weergegeven. In 2-2 B en C is het paddenscherm met uitloopvoorziening weergegeven. In 2.2C, D en E zijn met uitwerpselen en holen de sporen van konijnen weergegeven. In 2.2F is een overzichtsfoto van het plangebied weergegeven.

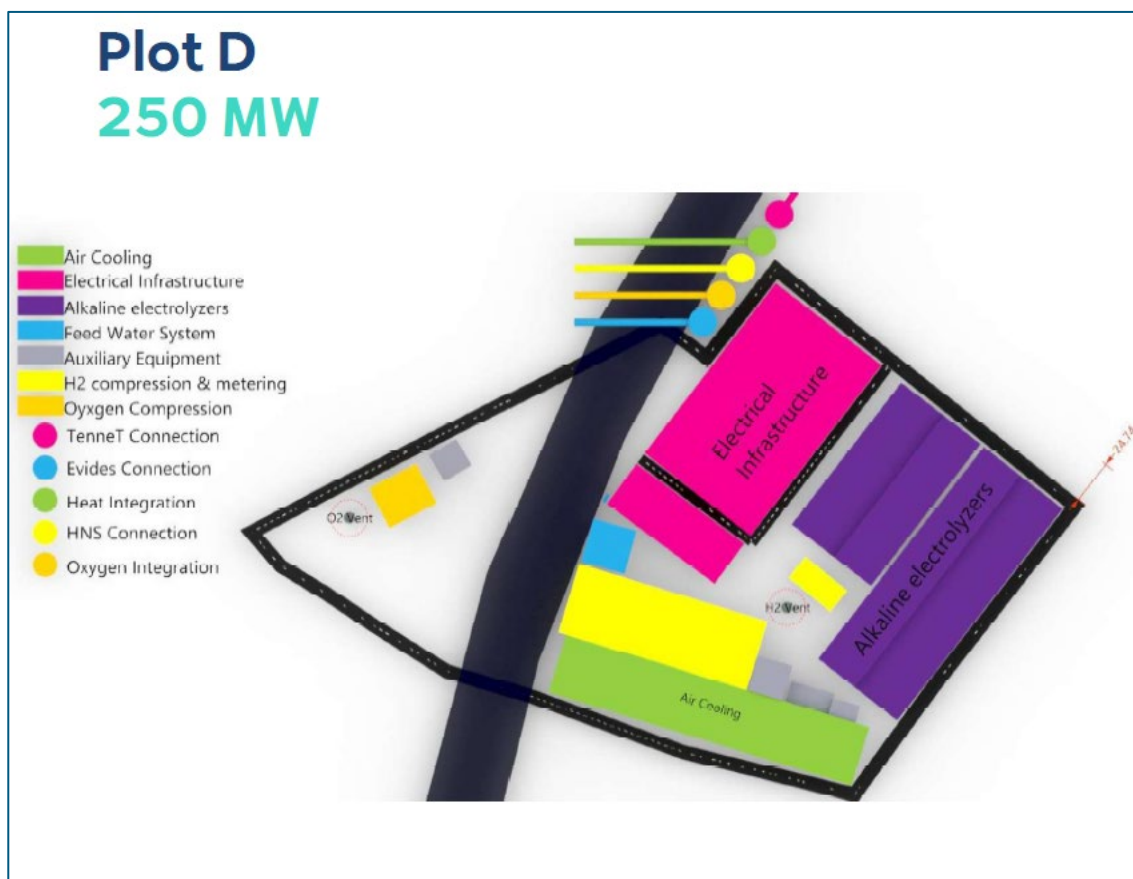
3.2 Voorgenomen ingreep

Het voornemen is om het terrein in te richten als waterstoffabriek. Op het terrein wordt in de toekomst elektrolyse toegepast waarbij met behulp van elektrische energie splitsing van water in waterstof en zuurstof plaats vindt. Dit zal naar verwachting gebeuren met verschillende methodieken. De benodigde stroom voor het proces wordt geleverd door het naastgelegen station van Tennet. Mogelijk worden er Energie

Opslagsystemen gebruikt om pieken en dalen in de stroomlevering op te vangen. Daarnaast is er gedemineraliseerd water noodzakelijk dat middels leidingen wordt geleverd. De geproduceerde waterstof wordt op het terrein opgeslagen en gecomprimeerd. Het zuurstof wordt in een zuurstofzuiveringsinstallatie gezuiverd alvorens dit met buizen wordt afgevoerd. Alle aanwezige leiding komen ondergronds en sluiten aan op de aanwezige of te realiseren leidingstroken (nog te realiseren leidingen vallen buiten de scope van de natuurtoets). Op het terrein wordt daarnaast stikstof opgeslagen voor het spoelen van buizen. Verder wordt er een koelwatersysteem gerealiseerd en een noodstroomaggregaat met diesel. Het koelwater betreft Brielsemeerwater. Dit wordt aangevoerd vanuit een bestaande waterleiding. Het vrijkomende spuiwater wordt met ondergrondse leiding afgevoerd naar de Amaliahaven. Daarnaast worden op het terrein bedrijfsgebonden kantoren (spoor)wegen en paden, nuts-, groene en parkeervoorzieningen gerealiseerd. Ook worden er erfafscheidingen en geluidwerende voorzieningen geplaatst. Het terrein wordt na inrichting verlichting waarbij geldt dat dit tot de installaties en bijbehorende werkruimte beperkt blijft. Om deze installaties te realiseren zijn de volgende werkzaamheden voorzien.

- Dempen van de waterpartij.
- Verwijderen van beplanting en egaliseren van het terrein.
- Bouwen van installaties.
- Het leggen van leidingen met het bijbehorend grondverzet.
- Inrichting van het terrein met verharding, verlichting, hekwerken en groen.
- Inzet van groot materieel en bijbehorende trillingen en geluid
- Eventueel inzet van (bouw)verlichting.

In Figuur 3-3 is een impressie van de inrichting van het plangebied weergegeven.

Figuur 3-3 Impressie van de inrichting van het plangebied.

4 Toetsing Natura 2000-gebieden (Voortoets)

In dit hoofdstuk is beschreven of in de nabijheid van het plangebied wettelijk beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) zijn gelegen en wordt beoordeeld of bepaalde storingsfactoren kunnen optreden (voortoets). Daarnaast zijn de benodigde vervolgstappen beschreven.

4.1 Werkwijze toetsing wettelijke gebiedsbescherming

Om na te gaan welke wettelijke beschermde Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn gelegen, is de Atlas Leefomgeving van de Rijksoverheid geraadpleegd (Ministerie van LNV, 2024a). Vervolgens is op basis van expert judgement een inschatting gemaakt van de effecten van de geplande ingreep in relatie tot de omliggende Natura 2000-gebieden. Dit is beoordeeld aan de hand van de storingsfactoren zoals geformuleerd in de zogenoemde Effectindicator (Ministerie van LNV, 2024b). Vervolgens is nagegaan of en in hoeverre enige relatie te verwachten is tussen de effecten van de voorgenomen ingreep en de onder de Ow geformuleerde instandhoudingsdoelen van in deze omgeving liggende Natura 2000-gebieden.

4.2 Ligging t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Voordelta en ligt op circa 1,9 kilometer afstand van het plangebied (zie Figuur 3-1). Het Natura 2000-gebied is aangewezen als Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijngebied (HR). Daarnaast ligt het Natura 2000-gebied Voornes duin op circa 2,9 kilometer. Dit Natura 2000-gebied is aangewezen als tevens aangewezen als HR en VR gebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 9 km afstand van het plangebied en op deze gebieden zijn andere effecten dan verzuring en/of vermesting door stikstofdepositie uitgesloten.

Figuur 4-1 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden

4.3 Storingsfactoren en effectenbeoordeling

De Effectenindicator zoals aangereikt door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit geeft een negentiental mogelijke effecten, de zogenoemde storingsfactoren, waarmee in ieder geval rekening moet worden gehouden ten aanzien van in Natura 2000-gebieden beschermde waarden (Alterra, 2005). Op basis van deze storingsfactoren worden de effecten op de Natura 2000-gebieden in de omgeving beoordeeld.

Analyse van relevante storingsfactoren (scoping)

Het plangebied is volledig gelegen buiten Natura 2000-gebieden en grijpt niet in op het regionale grondwater of watersystemen waar enig Natura 2000-gebied onderdeel van is. Koelwater wordt geloosd op de Amaliehaven die buiten Natura 2000-gebied is gelegen. Directe effecten op het Natura 2000-gebied zoals ruimtebeslag, versnippering of verandering van watersystemen zijn daarom bij voorbaat uitgesloten. Hierdoor is geen sprake van storingsfactoren als verdroging of vernatting. Ook storingsfactoren als veranderingen door populatiedynamiek en bewuste soortensamenstelling doen zich niet voor. De afstand van de Natura 2000-gebieden tot het plangebied is dusdanig groot dat indirect negatieve effecten door geluid, licht, trillingen en optische verstoring op voorhand uitgesloten kunnen worden. Dit als gevolg van het gegeven dat emissies van geluid, licht en trillingen, door tussenliggende industrie en infrastructuur en, in combinatie met de afstand, ter plaatse van geen enkele Natura 2000-gebied nog waarneembaar zijn. Daarmee blijven alleen nog storingsfactoren verzuring en vermeting door atmosferische stikstofdepositie over waarvoor geldt dat significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten kunnen worden. Deze worden in de volgende paragraaf nader beoordeeld.

In Tabel 4-1 is de scoping van de bovengenoemde storingsfactoren samenvattend weergegeven. Met rood is aangegeven of de storingsfactoren mogelijk van toepassing zijn bij de voorgenomen ingreep.

Tabel 4-1 Potentiële storingsfactoren in Natura 2000-gebieden. De storingsfactoren die mogelijk van toepassing zijn bij het voornemen zijn met rood gemarkeerd

Storingsfactoren					
Oppervlakteverlies		Verziltzing		Verandering overstromingsfrequentie	
Versnippering		Verontreiniging		Verandering dynamiek substraat	
Verzuring door stikstof-depositie uit de lucht		Verdroging		Verstoring door geluid	
Vermesting door stikstof-depositie uit de lucht		Vernatting		Verstoring door licht	
Verzoeting		Verandering stroomsnelheid		Verstoring door trilling	

Verzuring en vermisting door stikstofdepositie

De inzet van werktuigen (met verbrandingsmotoren) tijdens de aanlegfase leidt mogelijk tot tijdelijke toename in stikstofdepositie in de omgeving van het plangebied. Gedurende de gebruiksfase zijn reguliere processen op het terrein gedreven op elektriciteit. Wel leiden de inzet van het noodaggregaat op diesel en de verkeersbewegingen van personeel tot een toename in stikstof depositie.

In de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn diverse stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden kan leiden tot verzuring en vermisting. Door verzuring kunnen daarvoor gevoelige plantensoorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verslechtering van de kwaliteit van een habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen (dier)soorten. Door vermisting kan een beperkt aantal plantensoorten sterk toenemen ten koste van andere (zeldzame) plantensoorten die vaak gebaad zijn bij weinig stikstof. Dit heeft effect op diersoorten doordat hierdoor verandering van het leefgebied optreedt. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden, als gevolg van verzuring en vermisting door stikstofdepositie uit de lucht zijn niet op voorhand uit te sluiten.

Voor de aanlegwerkzaamheden en het toekomstig gebruik dient dan ook een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Indien uit deze berekening blijkt dat de toename van stikstof gelijk is aan of meer is dan 0,01 N mol/ha/j, zijn vervolgstappen zoals een aanvullende ecologische beoordeling, extern salderen of het treffen van andere mitigerende maatregelen of het aanvragen van een vergunning mogelijk noodzakelijk in het kader van de Gebiedsbescherming in de Omgevingswet.

4.4 Conclusie gebiedsbescherming

Vanuit het voornemen zijn negatieve effecten verzuring en vermisting op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten. Uit de uitgevoerde Aeries berekening (*Stikstofdepositie H2 Conversiepark Maasvlakte 2, BJ5883-MI-ME-240325-1419* d.d. 28 maart 2024) blijkt dat er sprake is van een tijdelijke toename van maximaal 0,04 mol N/ha/j tijdens de aanlegfase. Er is geen toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase. Vanwege de tijdelijke toename aan stikstofdepositie tijdens de aanlegfase is een ecologische voortoets uitgevoerd om te toetsen of er sprake is van significante gevolgen (*Aanleg H2-Conversiepark 2 Maasvlakte; Voortoets stikstofeffecten, KE072-01* d.d. 18 april 2024). Hieruit volgt dat er geen significante gevolgen te verwachten zijn voor de betrokken Natura 2000-gebieden als

gevolg van de tijdelijke toename aan stikstofdepositie. Het project kan worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de Omgevingswet.

5 Toetsing soortbescherming

5.1 Werkwijze

In het kader van de soortenbescherming is het van belang om de wettelijk beschermde soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen inzichtelijk te hebben. Er dient beoordeeld te worden of er mogelijk negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van het beoogde voornemen. Dit is gedaan op basis een quickscan flora en fauna. Hiervoor zijn de volgende stappen gevolgd.

Voor de inventarisatie van (mogelijk) voorkomende beschermde soorten in het plangebied en enkele kilometers rondom is een bureaustudie uitgevoerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) over de afgelopen 10 jaar opgevraagd (op 8 januari 2024), verschillende verspreidingsatlassen en van de Natuurwijzer (Port of Rotterdam, 2024). De Natuurwijzer bevat jaarlijks geactualiseerde gebiedsdekkende monitoringsgegevens van het havenbedrijf. Aan de hand van de verspreidingsgegevens en de verzamelde informatie over het plangebied is tijdens een veldbezoek beoordeeld voor welke beschermde soorten (potentieel) geschikt leefgebied aanwezig is in het plangebied. Tijdens het veldbezoek op 22 maart 2024 (6 °C, motregen, 3 Bft) is het gehele terrein doorlopen en zijn steekproef geweest enkele stukken puin opgetild. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ter zakenkundig ecoloog zoals beschreven is door het RVO.

Per soortgroep is beoordeeld of er mogelijk sprake is van negatieve effecten en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Ow, als gevolg van het beoogde voornemen. Indien sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de (potentieel) aanwezige beschermde soorten worden maatregelen voorgesteld die de negatieve zoveel mogelijk beperken en/of compenseren. Ook is gekeken in hoeverre het voornemen afbreuk doet aan de randvoorwaarden opgenomen in de bestaande gebiedsontheffing van HbR. (Bureau Stadnatuur, 2021). Dit managementplan bundelt alle voorwaarden van zowel de gedragscode voor bestendig gebruik, beheer en onderhoud, als die in de gebiedsontheffing voor bescherming van soorten bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Op basis van de uitkomsten van bovenstaande is beoordeeld of vervolgstappen ten aanzien van beschermde soorten noodzakelijk zijn.

5.2 Aanwezige soorten en effectbeoordeling

Hieronder is per soortgroep beschreven welke beschermde of rode lijst soorten in of nabij het plangebied voorkomen of verwacht kunnen worden. In dit hoofdstuk zijn ook de mogelijk negatieve effecten op beschermde soorten in het plangebied besproken.

5.2.1 Vaatplanten

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten. Het gaat om, glad biggenkruid, groenknolorchis en smalle raai. Uit de monitoringsgegevens van het HbR blijkt tevens het voorkomen van glad biggenkruid in de directe omgeving van het plangebied. Monitoringsgegevens van het plangebied ontbreken.

Glad biggenkruid

Glad biggenkruid groeit op zonnige, warme, open plaatsen op droge voedselarme, zwak zure en kalkarme grond. De soort groeit vooral in pionier milieus (Floron, 2024). Het plangebied betreft een typische pionierssituatie met open zandige gronden. Dit biotoop sluit aan bij de geschikte standplaatsfactoren van glad biggenkruid. De aanwezigheid van glad biggenkruid is daarom niet op voor hand uit te sluiten.

Groenknolorchis

Het biotoop van groenknolorchis bestaat uit zonnige tot half beschaduwde natte voedselarme, laagveen, venig zand of leem gronden. De groenknolorchis groeit met name in duinvalleien, trilvenen, moerassen en rietlanden (Floron 2024). Op baiss van de natuurwijzer komt de Groenknolorchis niet voor in de directe omgeving van het plangebied. De dichtstbijzijnde bekende locatie ligt op circa 2 kilometer. In het plangebied ontbreekt het aan vochtig tot natte bodem en bijbehorende bodemtypen. Groeiplaatsen voor groenknolorchis worden daarom uitgesloten.

Smalle raai

Smalle raai is een warmteminnende soort die veel in spoorbermen voor komt. De soort groeit op zonnige, warme open plaatsen op droge tot vochtige matig voedselrijke, stikstofrijke, kalkrijke verstoorde grond. De soort komt voor in pionier milieus (Floron 2024). Het plangebied is momenteel een pionierssituatie, met een verstoorde bodem doordat het terrein in het verleden is opgespoten. Het betreft een gebied met zonnige open plaatsen. De aanwezigheid van groeilocaties van smalle raai is daarom niet op voorhand uit te sluiten.

Effectbeoordeling vaatplanten

In het plangebied komen mogelijk glad biggenkruid en/of smalle raai voor. De graafwerkzaamheden gedurende de aanlegfase en de beoogde verharding in de toekomstige inrichting van het terrein leiden mogelijk tot het vernielen van individuen en het permanent verdwijnen van groeilocaties. Dit betreft een overtreding van artikel 11.54 Bal lid 1c.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn rondom het plangebied waarnemingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren. Het betreft waarnemingen van meer algemeen beschermde soorten namelijk; bosmuis, bunzing, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, veldmuis en vos. Uit de monitoringsgegevens van het HbR komen geen andere beschermde grondgebonden zoogdieren naar voren. Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Wel zijn in het plangebied veel sporen zoals holen, burchten en uitwerpsels van konijnen aangetroffen.

Algemene grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende beschermde grondgebonden zoogdieren zoals bunzing, egel, haas, ree, (spits)muizen en vos. Op basis van de aangetroffen sporen kan met zekerheid worden vastgesteld dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van konijn.

Effectbeoordeling

Als gevolg van de aanleg en gebruiksfase van het H2 conversiepark 2 kunnen dieren worden verwond of gedood. Daarnaast kunnen permanent verblijfplaatsen verloren gaan. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling van vergunningsplicht voor het vernielen van vaste rust en verblijfplaatsen in de Ow bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dienen, tevens conform de zorgplicht (artikel 11.27 Bal), maatregelen te worden genomen om negatieve effecten en doding te voorkomen.

5.2.3 Vleermuizen

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van het NDFF zijn rondom het plangebied enkel waarnemingen van gewone dwergvleermuis bekend. Uit de monitoringsgegevens van het HbR komen geen waarnemingen van vleermuizen naar voren. Het plangebied is wel gelegen binnen het globale verspreidingsgebied van vleermuizen zoals; gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van het landschap. Zo hebben ze verblijfplaatsen, afhankelijk van de

soort, in bebouwingen en/of in bomen. Ze gebruiken daarnaast lijnvormige structuren om zich te oriënteren in het landschap en hierlangs en ook boven open weilanden, watergangen en/of plassen te foerageren.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig. Het ontbreekt hierdoor aan geschikte verblijflocaties voor vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarom bij voorbaat uitgesloten.

Vliegroutes

In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen zoals bomenrijen, bosranden, watergangen of dijken aanwezig. Het ontbreekt daarom aan geschikte vaste vliegroutes voor vleermuizen. Een negatief effect op vaste vliegroutes is daarom uitgesloten. Mogelijk komen er in de directe omgeving wel passerende individuen voor. Bijvoorbeeld langs de watergang grenzend aan het plangebied.

Foerageergebied

Het plangebied biedt op het moment, door het ontbreken van water, opgaande vegetatie en luwte marginaal geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast zijn er in de omgeving van het plangebied diverse vergelijkbare braakliggende terrein watergangen, en bermen die tevens geschikt zijn als foerageergebied. Er is daarom geen sprake essentieel foerageergebied van vleermuizen.

Effectbeoordeling passerende en foeragerende vleermuizen

De inzet van (bouw)verlichting tijdens de aanlegfase kan leiden tot verstoring van vleermuizen. De werkzaamheden hebben zo mogelijk tijdelijk negatieve effecten op overvliegende en foeragerende vleermuizen. Dit is een overtreding van de Ow artikel 11.46 lid 4. Doordat in de toekomstige situatie het terrein grotendeels verhard wordt verdwijnt het (niet essentieel) foerageergebied. Het toevoegen van verlichting op verhard terrein leidt dan ook niet tot permanent verstoren van foeragerende vleermuizen.

5.2.4 Zeezoogdieren

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF zijn rondom het plangebied waarnemingen van beschermde zeezoogdieren bekend. Het betreft bruinvis, gewone - en grijze zeehond. De locatie van het plangebied is gelegen op circa 1 km van open water dat in verbinding staat met zee. De aanwezigheid van zeezoogdieren zoals bruinvis, gewone- en grijze zeehond is daarom op voorhand uitgesloten.

5.2.5 Vogels

Van veel vogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele leefomgeving jaarrond beschermd zijn. Tijdens het veldbezoek zijn in en nabij het plangebied bergeend, blauwe reiger, grauwe gans, grote canadese gans, grote zilverreiger, meerkoet, nijlgans, wilde eend en zwarte kraai waargenomen

Voorkomen vogels met jaarrond beschermde nesten

Uit de gegevens van de NDFF zijn in en rondom het plangebied waarnemingen bekend van verschillende soorten broedvogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is. Het gaat om boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en wespendif. Uit de monitoringsgegevens van de HbR blijkt dat buizerd en slechtvalk nabij het plangebied voorkomen.

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig daarom ontbreekt het aan geschikte broedlocatie voor gebouwbewonende soorten zoals gierzwaluw, huismus en kerkuil. Het ontbreekt in het plangebied tevens aan hoge palen, masten of schoorstenen waardoor jaarrond beschermde nesten van slechtvalk op voorhand zijn uitgesloten. In het plangebied zijn daarnaast geen bomen aanwezig, waardoor jaarrond

beschermde nesten van boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespendief bij voorbaat zijn uitgesloten. In het plangebied is geen stromend water aanwezig waardoor nestlocaties van grote gele kwikstaart op voorhand zijn uitgesloten. Op basis van het aanwezige biotoop in het plangebied zijn jaarrond beschermde nesten uitgesloten.

Voorkomen algemene broedvogels

In het plangebied en de directe omgeving kunnen algemene broedvogels voorkomen. Tijdens het veldbezoek is net buiten het plangebied een nest van meerkoet vastgesteld. Daarnaast vertoonde de aanwezige grote canadese ganzen territoriaal gedrag. Het plangebied is geschikt voor diverse grondbroeders zoals bergeend, grote canadese gans, grauwe gans en scholekster.

Effectbeoordeling algemene broedvogels

Het plangebied vormt een geschikt leef- en broedgebied voor algemene (broed)vogels waaronder enkele soorten waarbij jaarrond beschermd geldt bij zwaarwegende ecologische redenen. Dit betreft soorten van bomen (blauwe reiger, bonte vliegenvanger, draaihals, ekster, grauwe vliegenvanger, koolmees, pimpelmees, zwarte kraai en zwarte mees) bebouwing (boerenzwaluw, spreeuw en zwarte roodstaart) voor deze soorten ontbreekt geschikt broedgebied. Het plangebied is mogelijk wel geschikt als broedlocatie voor gekraagde roodstaart, oeverzwaluw en tapuit. In de omgeving zijn voldoende braakliggende terrein en kustgebieden waar deze soorten tot broeden kunnen komen. Voor de overige algemene soorten geldt dat wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen worden bij het verwijderen van vegetatie of het vergraven van grond mogelijk nesten vernietigd of beschadigd. Daarnaast kunnen broedende vogels in het plangebied en de directe omgeving worden verstoord. Wanneer broedende vogels daardoor voortijdig het nest verlaten, geldt dit eveneens als het opzettelijk vernietigen of beschadigen van nesten en eieren van vogels. Dit is een overtreding van Ow Bal 11.37 1b en 1d. Het broedseizoen valt voor de meeste soorten tussen half maart en half augustus. Ook daarbuiten is het mogelijk dat broedende vogels worden aangetroffen. Om negatieve effecten te voorkomen dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

5.2.6 Vissen

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten binnen of in de directe omgeving van het plangebied. In het plangebied is water aanwezig mogelijk komen hier meer algemeen voorkomende vissen in voor.

Effectbeoordeling

Tijdens de aanlegfase kan het dempen van het watervoerende element in het plangebied leiden tot verstoring, verwonding en mogelijk ook doding van algemeen voorkomende vissoorten. Negatieve effecten op algemeen voorkomende vissen zijn niet op voorhand uitgesloten. In het kader van de zorgplicht, dient daarom tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met vissen. Hiervoor dienen maatregelen te worden uitgewerkt in een Ecologisch Werkprotocol die het verwonden en/of doden van algemene vissen dient te voorkomen. In de eindsituatie kunnen vissen gebruik maken van het water grenzend aan het plangebied. Het koelwater wordt geloodst op de Amaliahaven effecten hiervan op vissen wordt niet verwacht. Permanent negatieve effecten zijn daarom uitgesloten.

5.2.7 Amfibieën

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF en het HbR zijn waarnemingen van de rugstreeppad nabij het plangebied bekend. Daarnaast komen meer algemeen beschermde amfibieën voor nabij het plangebied namelijk; bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Tijdens het veldbezoek zijn bij het keren van puin 3 exemplaren van rugstreeppad aangetroffen in het plangebied zie figuur

Rugstreepad

De rugstreepad is een soort van open zandige locaties en of gebieden met veel ondiep water zoals poelen, greppels en plassen. Het betreft vaak gebieden met een pionier- en dynamisch milieu. De voortplanting vindt plaats in ondiepe of droogvallende snel opwarmende wateren. De soort overwintert in hollen in terreinen met open zandgrond. De rugstreepad kan tevens goed nieuwe terreinen koloniseren als ergens geschikte omstandigheden ontstaan (Ravon,2024). In het plangebied ontbreekt het aan geschikt voortplantingswater. Het veldbezoek vond plaats gedurende een natte periode in het vroege voorjaar. Op basis van de aangetroffen situatie is de verwachting dat ook in andere perioden geen sprake is van geschikt stagnerend water. Het aanwezige oppervlaktewater is vanwege de steile verharde oevers niet toegankelijk voor de soort en daarmee ongeschikt. Het plangebied is wel geschikt als landhabitat en overwinterplaats. Om de rugstreepad in de directe omgeving voorkomt is terrein voorzien van een paddenscherm om intrek van rugstreepad te voorkomen. Op basis van het veldbezoek blijkt echter dat er momenteel (nog) rugstreepadden aanwezig zijn in het plangebied binnen de paddenschermen zie Figuur 5-1.

Figuur 5-1 Twee van de aangetroffen exemplaren van de rugstreepad (fotos RHDHV,2024)

Effectbeoordeling rugstreepad

De inzet van materieel en het uitvoeren van graafwerkzaamheden tijdens de aanlegfase kan leiden tot verstoren, verwonden of doden van rugstreepadden. De werkzaamheden hebben zo mogelijk tijdelijk negatieve effecten rugstreepad. Dit is een overtreding van de Ow artikel 11.46 lid 1a en 1b. Doordat in de

toekomstige situatie het terrein grotendeels verhard wordt verdwijnt het landhabitat van rugstreeppad en daarmee vaste overwinteringsplaatsen. Dit betreft een overtreding van Ow artikel 11.46 lid 1d.

Algemeen voorkomende amfibieën

Het plangebied is mogelijk geschikt als landhabitat voor meer algemeen voorkomende amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Als gevolg van de aanleg en gebruiksfase van het H2 conversiepark 2 kunnen dieren worden verwond of gedood. Daarnaast kunnen permanent verblijfplaatsen verloren gaan. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling van vergunningsplicht voor het vernielen van vaste rust en verblijfplaatsen in de Ow bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dienen, tevens conform de zorgplicht (artikel 11.27 Bal), maatregelen te worden genomen om negatieve effecten en doding te voorkomen.

5.2.8 Reptielen

Uit de geraadpleegde gegevens van De NDFF en de monitoringsgegevens van het HbR blijkt dat er geen beschermde reptielen voorkomen nabij het plangebied. De locatie is gelegen buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van beschermde reptielen. Een negatief effect op beschermde reptielen is daarom bij voorbaat uitgesloten.

5.2.9 Ongewervelden

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF en HbR is gebleken dat er in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde ongewervelden. In Nederland voorkomende beschermde ongewervelden zijn veelal gebonden aan vochtige, open loofbossen, bosranden, vochtige heide, schrale graslanden en duingebieden, grote beken, rivieren, vegetatierijke vennen, laagveenmoerassen en duinplassen. Op grond van de geraadpleegde verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop binnen het plangebied is het voorkomen van beschermde ongewervelden uitgesloten.

5.2.10 Rode lijst soorten

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat er 29 soorten flora en fauna van de rode lijst voorkomen in of nabij het plangebied. Waaronder diverse soorten die reeds onder de habitatrichtlijn, vogelrichtlijn en nationaal beschermde soorten zijn beschermd en in voorgaande paragrafen reeds zijn behandeld. De overige soorten zijn weergegeven in Tabel 5-1.

Tabel 5-1 Rode lijstsoorten in of nabij het plangebied, niet beschermd onder de Ow.

Soort	Soortgroep	Soort	Soortgroep
Kleverige reigerbek	Vaatplanten	Sierlijke vetmuur	Vaatplanten
Melkkruid	Vaatplanten	Zilte waterranonkel	Vaatplanten
Selderij	Vaatplanten		

Melkkruid is een plant onder invloed van overstroming door kustwater dergelijk biotoop ontbreekt in het plangebied. Selderij is een soort van brakke oevers, kwelders en zilte graslanden. Dergelijk habitat is in het plangebied afwezig. Zilte waterranonkel betreft een waterplant geschikt habitat ontbreekt daarom. De soorten kleverige reigerbek en sierlijke vetmuur komen mogelijk wel voor in het plangebied. Het betreft soorten van open zanderige pioniervegetaties.

Effectbeoordeling

Het vergraven en verharde van het terrein leidt mogelijk tot het tijdelijk dan wel permanent vernielen van aanwezige individuen en geschikt groeiplaatsen. Voor soorten van de rode lijst geldt een specifiek zorgplicht. Indien deze soorten worden aangetroffen dient schade te worden voorkomen. Dit kan

bijvoorbeeld door de aanwezigheid van de soorten te inventariseren en eventueel te verplaatsen na ander geschikt leefgebied.

5.3 Vervolgstappen

5.3.1 Vaatplanten

Glad Biggenkruid

De aanwezigheid van glad biggenkruid in het plangebied is niet uitgesloten. Het HbR beschikt over een ontheffing (ODH914997) met betrekking tot het overtreden van de verbodsbepalingen voor Glad biggenkruid mits gewerkt wordt volgens de werkprotocollen zoals vastgelegd in het Managementplan van het havenbedrijf. De bijbehorende noodzakelijke maatregelen zijn:

. Voor het werken met de vigerende ontheffing gelden de volgende voorwaarden:

- Groeiplaatsen worden waar mogelijk buiten de werkzaamheden gehouden en zo min mogelijk betreden.
- Rond de periferie van de groeiplaats moet bij graafwerkzaamheden een beschermingszone met een straal van tenminste 5 meter worden ingesteld waar niet wordt gewerkt. Deze maatregel is voor de duidelijkheid niet van toepassing bij het uitvoeren van het reguliere periodieke maaibeheer buiten de kwetsbare periode.
- Men dient ervoor te zorgen dat de groeiplaats voldoende zonlicht kan blijven ontvangen. Toenemende beschaduwning door het planten van bomen of door andere oorzaken moet worden tegengegaan.
- Onder begeleiding van een deskundige – wanneer werkzaamheden plaatsvinden binnen de groeiplaatsen van de beschermde soort.
- Aanwezige groeiplaatsen worden aangegeven op kaartmateriaal welke te allen tijde op de werklocatie aanwezig dient te zijn.
- Bij gebruik van zwaar materieel moeten rijplaten worden gebruikt om te voorkomen dat de bovenste zode kapot wordt gereden en een voedselrijke en voor veel beschermde (en overige) soorten ongeschikte bodem achterblijft.
- Indien een (deel van een) terrein met glad biggenkruid zal verdwijnen, zal een deskundig ecooloog beoordelen of een toplaag met glad biggenkruid moet worden verplaatst naar een nieuwe plek in de nabije omgeving. Het is afhankelijk van de omgeving, of deze maatregel nodig is, of niet. Een deskundig ecooloog moet dit beoordelen en de details zoals dikte van de af te graven toplaag bepalen.
- In depot zetten van een toplaag met glad biggenkruid mag ten hoogste 3 maanden duren, maar bij voorkeur korter. Een deskundig ecooloog zal hierbij betrokken moeten zijn om randvoorwaarden te bepalen.
- Een ecooloog beoordeelt jaarlijks of de hoeveelheid te verdwijnen leefgebied van glad biggenkruid niet in strijd komt met de lokale gunstige staat van instandhouding. Wanneer via de Havenscan wordt signaleerd dat de lokale gunstige staat van instandhouding van glad biggenkruid in het geding komt, kan niet meer van de gebiedsontheffing gebruik gemaakt worden voor wat betreft ruimtelijke ontwikkeling.
- Na voltooiing van het werk wordt er niet met gras ingezaaid.
- HbR zal de omliggende openbare ruimte waar HbR het beheer over voert, dusdanig inrichten en beheren, dat ruim voldoende areaal een gunstig milieu heeft voor glad biggenkruid¹.

Om te kunnen voldoen aan gebiedsontheffing van het havenbedrijf, dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied nader onderzocht te worden op het voorkomen van groeiplaatsen van glad biggenkruid. Het is noodzakelijk om dit in het juiste seizoen te doen, wanneer deze bloeien. Glad biggenkruid bloeit van juni tot oktober en is dan goed te onderscheiden van verwante soorten die ook in het gebied voor kunnen komen. Vanuit de bevindingen van dit aanvullende onderzoek kunnen noodzakelijke vervolgstappen worden genomen, zoals mogelijk het inrichten van compenserende groeilocaties om de

¹ Bureau Stadsnatuur, juli 2021. Managementplan beschermde soorten Havenbedrijf Rotterdam 2021. In opdracht van Port of Rotterdam. Pagina 32.

gunstige staat van instandhouding van de soort te kunnen borgen. Als aan alle eisen van het managementplan kan worden voldaan is het aanvragen van een omgevingsvergunning niet noodzakelijk.

Smalle raai

De beoogde werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op (groeilocaties van) smalle raaien daarmee een overtreding van de Ow. De soort maakt geen deel uit van de gebiedsontheffing van het HbR en groeilocaties worden dan ook niet jaarlijks gemonitord. Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om vast te stellen of smalle raai aanwezig is op de planlocatie. De uitkomsten van het nader onderzoek bepalen de noodzakelijke vervolgstappen zoals het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora en fauna activiteit.

5.3.2 Vleermuizen

Om het verstoren van foeragerende of langs vliegende vleermuizen, (en overtreding van verbodsartikelen 11.46 lid 1c van de Ow) gedurende de werkzaamheden te voorkomen zijn de volgende voorzorgsmaatregelen nodig:

- De aanlegwerkzaamheden bij daglicht uit te voeren tussen zonsopkomst tot zonsondergang of bij nachtelijke werkzaamheden aangepaste verlichting te gebruiken.
- Bovenstaande maatregel is van toepassing indien gewerkt wordt in de actieve periode van vleermuizen, indien buiten de actieve periode van vleermuizen gewerkt wordt, dus in de winterrustperiode van half november t/m half maart, zijn geen aanvullende maatregelen nodig en kan regulier licht worden toegepast, met de aantekening dat het voorkomen van verstrooiing naar de omgeving ook in de winterperiode nodig blijft ten aanzien van leefgebieden van bijvoorbeeld zoogdieren en vogels.

5.3.3 Algemeen voorkomende broedvogels

Overtreding van de Ow kan worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. Het broedseizoen valt voor de meeste soorten tussen half maart en eind juli maar is afhankelijk van soort en weersomstandigheden. Wanneer toch in het broedseizoen gewerkt gaat worden, geldt:

Een omgevingsvergunning voor vernietiging van broedgevallen wordt in principe niet verleend, waardoor het nemen van maatregelen om (langdurige) verstoring of vernietiging van broedgevallen te voorkomen noodzakelijk is. Het verstoren van broedgevallen van vogels zonder jaarrond beschermde nesten is te voorkomen door:

- Buiten het broedseizoen te werken, of;
- Te zorgen dat buiten de verstoringafstand van de broedgevallen gewerkt wordt;
- Voorafgaand aan het broedseizoen de broedbiotoop voor vogels ongeschikt te maken en/of;
- De werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een, voor zover mogelijk, constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken, zijn niet “waterdicht”; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Buiten het broedseizoen werken heeft dan ook de voorkeur om overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels te voorkomen.

5.3.4 Rugstreeppad

Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van rugstreeppad. Momenteel is het plangebied afgerasterd met een amfibieënscherm om kolonisatie van rugstreeppad in het plangebied te voorkomen. Op basis van het veldbezoek blijkt dat er momenteel rugstreeppadden verblijven in het plangebied. HbR beschikt momenteel over een ontheffing voor ruimtelijke ontwikkeling om verbodsbepalingen uit de

Omgevingswet met betrekking tot de rugstreeppad te overtreden mits gewerkt wordt volgens de werkprotocollen zoals vastgelegd in het Managementplan van het havenbedrijf. De bijbehorende noodzakelijke maatregelen zijn:

- De voorzieningen die reeds getroffen zijn om het gebied toegankelijk te maken moeten zodanig beheerd worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen. Omgewaarde of omvergereden paddenschermen dienen zo spoedig mogelijk te worden hersteld.
- Na hevige regenval ontstane plassen, volgelopen wielsporen of greppels, dienen zo snel mogelijk weer te worden gecontroleerd op activiteit (aanwezigheid van eisnoeren en larven, imago's) van de soort en daarna te worden gedempt.
- Voor de rugstreeppad is vervangend leefgebied gerealiseerd op de Maasvlakte (hierna betiteld als 'mitigatielocaties'), bestaande uit zes in elkaars nabijheid gelegen clusters van drie voortplantingspoelen en landhabitat bestaand uit zandige greppels, zandhopen en stenen.
- Wanneer geen geschikte landhabitat in de buurt (op minder dan 2 kilometer afstand) aanwezig is en/of het risico op herkolonisatie van het werkterrein groot is, moeten dieren verplaatst worden naar één van de voor de soort ingerichte mitigatielocaties op de Maasvlakte.
- De aangelegde alternatieve leefgebieden en verbindingzones voor de rugstreeppad dienen zodanig onderhouden te worden dat de functie van voortplantingswater, dan wel dagrust- of winterrustplaats, behouden blijft. Hiertoe dient het bestaande beheerplan, dat door Dienst Regelingen is goedgekeurd, als geldende richtlijn.
- Gezien het mobiele karakter van rugstreeppadden dient ook zorgvuldig te worden omgesprongen met potentiële voortplantingswateren. Potentiële voortplantingswateren worden bij werkzaamheden mogelijk als gevolg van onwetendheid vernield. Dergelijke potentiële voortplantingswateren dienen door een deskundige op het gebied van amfibieën in kaart te worden gebracht, voor zover die informatie nog niet uit de jaarlijkse monitoring die in opdracht van HbR wordt uitgevoerd kan worden afgeleid².

Om te kunnen voldoen aan gebiedsontheffing van het havenbedrijf, dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied nader onderzocht te worden op het voorkomen van leefgebiedsfuncties van de rugstreeppad. Het is noodzakelijk om dit in het juiste seizoen te doen wanneer deze dieren actief zijn. Rugstreeppadden kunnen grofweg in de periode april tot en met begin augustus onderzocht worden. Vanuit de bevindingen van dit aanvullende onderzoek kunnen noodzakelijke vervolgstappen worden genomen, zoals mogelijk het inrichten van compenserend leefgebied om de gunstige staat van instandhouding van de soort te kunnen borgen. Indien aan alle eisen van het managementplan kan worden voldaan is het aanvragen van een omgevingsvergunning niet noodzakelijk.

5.3.5 Specifieke zorgplicht

Algemeen grondgebonden zoogdieren, amfibieën, vissen en vaatplanten.

Voor alle soorten, beschermd of niet, geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht. Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de specifieke zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Na zonsondergang wordt het gebruik van kunstlicht zoveel mogelijk beperkt en uitstraling van licht naar de omgeving voorkomen;
- Als er nabij vegetatie, of watergangen gewerkt moet worden, wordt er één richting opgewerkt, zodat kleine dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben om te vluchten.
- Eventueel aanwezige vissen en amfibieën dienen voor het dempen van de waterpartij te worden overgezet naar geschikt leefgebied in de omgeving.

² Bureau Stadsnatuur, juli 2021. Managementplan beschermde soorten Havenbedrijf Rotterdam 2021. In opdracht van Port of Rotterdam. Pagina 48.

- Indien mogelijk vinden werkzaamheden plaats na de bloeiperiode van rode lijst soorten zodat zaden zich kunnen verspreiden.
- De werkzaamheden dienen ten alle tijden te worden uitgevoerd volgens de vigerende gedragscode en gebiedsontheffing.

5.3.6 Ecologisch werkprotocol

Als eis vanuit de gebiedsontheffing van het havenbedrijf, is het nodig dat er ecologische werkprotocollen (werkbeschrijvingen) opgesteld worden voor de praktische uitvoering. Deze staan beschreven in het managementplan (Bureau Stadsnatuur, 2022). Hierbij dienen de locatie specifieke omstandigheden in een kaart extra worden toegevoegd. Naast de voorgeschreven werkwijze met betrekking tot omgang met beschermde soorten in dit rapport (wie, wat, waarom, waarmee, hoe), moet altijd nog een kaart worden geraadpleegd w  r de beschermde soorten zich bevinden. Dit kan via de Havenscan, de Natuurwijzer van HbR via de online ArcGis kaart, of volgt uit een (aanvullend) veldbezoek of actuele onderzoeksrapporten

5.4 Conclusie wettelijk beschermde soorten

Het onderstaande overzicht (Tabel 5-2) geeft een samenvatting van de mogelijk voorkomende beschermde soorten in en rondom het plangebied en de hierboven beschreven effecten. In deze samenvatting is ook beschreven of nader vervolgonderzoek noodzakelijk is, eventueel vergunning noodzakelijk is en of een ecologisch werkprotocol opgesteld moet worden.

Tabel 5-2 Overzicht van voorkomende en niet uitgesloten soorten in het onderzoeksgebied, de mogelijk optredende negatieve tijdelijke en permanente effecten, en welk verbodsartikel van toepassing is. Er is ook aangegeven of vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Soortgroep	Soort(en)	Tijdelijke en/of permanente effecten	Verbodsartikel Ow Bal	Vervolgstappen
Vaatplanten	Glad biggenkruid	Tijdelijke en permanente effecten	Artikel 11.54 lid 1c	Groeilocaties in kaart brengen en indien aanwezig werken volgens de voorwaarden van de vigerende ontheffing en bijbehorend werkprotocol.
	Smalle raai	Tijdelijke en permanente effecten	Artikel 11.54 lid 1c	Nader onderzoek is noodzakelijk afhankelijk van de uitkomsten is een Omgevingsvergunning flora en fauna activiteit vereist.
Grondgebonden zoogdieren	Vrijgestelde beschermde soorten zoals: bunzing, egel, haas konijn, (spits)muizen en vos	Tijdelijke effecten	Artikel 11.54, lid 1a en 1b	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht (Ow art 11.27), werken volgens een ecologisch werkprotocol
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine, dwergvleermuis laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, en watervleermuis.	Tijdelijke effecten	Artikel 11.46, lid 1a, 1b en 1d	Werken buiten of actieve periode of tussen zonsopkomst en zonsondergang, werken volgens een ecologisch werkprotocol
Zeezoogdieren	Nvt	Nvt	Nvt	nvt
Vissen	Algemeen voorkomende soorten	Tijdelijke en permanente effecten	Nvt	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht (Ow

				art 11.27), werken volgens een ecologisch werkprotocol
Broedvogels	Verskillende algemene broedvogels zoals bergeend, gekraagde roodstaar oeverwaluw, scholiekster en tapuit.	Tijdelijke effecten	Artikel 11.37, lid 1a, 1b, en 1d	Werken buiten het broedseizoen of andere voorzorgsmaatregelen nemen, werken volgens een ecologisch werkprotocol
Reptielen	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Amfibieën	Rugstreeppad	Tijdelijk en permanente effecten.	Artikel 11.46, lid 1a, 1b en 1d	Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd volgens de voorwaarden van de vigerende ontheffing en bijbehorend werkprotocol.
	Vrijgestelde soorten als: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, en meerkikker	Tijdelijke effecten	Artikel 11.54, lid 1a en 1b	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht, werken volgens een ecologisch werkprotocol
Ongewervelden	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Rode Lijst-soorten	Kleverige reigerbek en sierlijke vetmuur	Nvt	Nvt	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht, werken volgens een ecologisch werkprotocol

6 Toetsing planologisch beschermde gebieden

6.1 Ligging ten opzichte van het NNN

Het plangebied ligt op 2,1 km van het dichtstbijzijnde NNN-gebied Voornes duin (tevens Natura 2000-gebied). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied buiten, niet begrensd als Natura 2000-gebied betreft het Brielse meer en is gelegen op circa 6,6 kilometer afstand van het plangebied. De ligging van NNN gebieden ten opzichte van het plangebied is weergegeven in Figuur 6-1.

Figuur 6-1 Ligging van het plangebied ten opzichte van NNN.

6.2 Effectbeschrijving en Conclusie

Het plangebied is volledig gelegen buiten NNN-gebied. Omdat volgens de omgevingsverordening Zuid-Holland geen externe werking geldt voor NNN-gebieden zijn negatieve effecten daarmee bij voorbaat uitgesloten.

7 Conclusie en aanbevelingen

7.1 Wettelijk beschermde gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Voordelta en ligt op circa 1,9 kilometer afstand van het plangebied. Vanuit het voornemen zijn negatieve effecten verzuring en vermessing op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten. Uit de uitgevoerde Aerius berekening (*Stikstofdepositie H2 Conversiepark Maasvlakte 2, BJ5883-MI-ME-240325-1419* d.d. 28 maart 2024) blijkt dat er sprake is van een tijdelijke toename van maximaal 0,04 mol N/ha/j tijdens de aanlegfase. Er is geen toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase. Vanwege de tijdelijke toename aan stikstofdepositie tijdens de aanlegfase is een ecologische voortoets uitgevoerd om te toetsen of er sprake is van significante gevolgen (*Aanleg H2-Conversiepark 2 Maasvlakte; Voortoets stikstofeffecten, KE072-01* d.d. 18 april 2024). Hieruit volgt dat er geen significante gevolgen te verwachten zijn voor de betrokken Natura 2000-gebieden als gevolg van de tijdelijke toename aan stikstofdepositie. Het project kan worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de Omgevingswet.

7.2 Wettelijk beschermde soorten

In onderstaand Tabel 7-1 zijn de conclusies met betrekking tot beschermde soorten opgenomen.

Tabel 7-1 Conclusies met betrekking tot beschermde soorten

Soortgroep	Soort(en)	Tijdelijke en/of permanente effecten	Verbodsartikel Ow Bal	Vervolgstappen
Vaatplanten	Glad biggenkruid	Tijdelijke en permanente effecten	Artikel 11.54 lid 1c	Groeilocaties in kaart brengen en indien aanwezig werken volgens de voorwaarden van de vigerende ontheffing en bijbehorend werkprotocol.
	Smalle raai	Tijdelijke en permanente effecten	Artikel 11.54 lid 1c	Nader onderzoek is noodzakelijk afhankelijk van de uitkomsten is een Omgevingsvergunning flora en fauna activiteit vereist.
Grondgebonden zoogdieren	Vrijgestelde beschermde soorten zoals: bunzing, egel, haas konijn, (spits)muizen en vos	Tijdelijke effecten	Artikel 11.54, lid 1a en 1b	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht (Ow art 11.27), werken volgens een ecologisch werkprotocol
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine, dwergvleermuis laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, en watervleermuis.	Tijdelijke effecten	Artikel 11.46, lid 1a, 1b en 1d	Werken buiten of actieve periode of tussen zonsondergang en zonsondergang, werken volgens een ecologisch werkprotocol
Vissen	Algemeen voorkomende soorten	Tijdelijke en permanente effecten	Nvt	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht (Ow art 11.27), werken volgens een ecologisch werkprotocol
Broedvogels	Verschillende algemene broedvogels zoals bergeend, gekraagde roodstaar	Tijdelijke effecten	Artikel 11.37, lid 1a, 1b, en 1d	Werken buiten het broedseizoen of andere voorzorgsmaatregelen nemen, werken volgens een ecologisch werkprotocol

	oeverwaluw, scholekster en tapuit.			
Amfibieën	Rugstreeppad	Tijdelijk en permanente effecten.	Artikel 11.46, lid 1a, 1b en 1d	Werzaamheden dienen te worden uitgevoerd volgens de voorwaarden van de vigerende ontheffing en bijbehorend werkprotocol.
	Vrijgestelde soorten als: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, en meerkikker	Tijdelijke effecten	Artikel 11.54, lid 1a en 1b	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht, werken volgens een ecologisch werkprotocol
Rode Lijst-soorten	Kleverige reigerbek en sierlijke vetmuur	Nvt	Nvt	Nemen van maatregelen in het kader van specifiek zorgplicht, werken volgens een ecologisch werkprotocol

7.3 Planologisch beschermde gebieden

Het plangebied is volledig gelegen buiten NNN-gebied. Omdat geen externe werking geldt voor NNN-gebieden in Zuid-Holland is een negatief effect bij voorbaat uitgesloten.

8 Bovenwettelijk maatregelen verbetering biodiversiteit

In dit hoofdstuk zijn maatregelen opgenomen die op de projectlocatie kunnen leiden tot een verbetering van de lokale biodiversiteit. De maatregelen sluiten aan bij de Natuurvisie die door het HbR is opgesteld en de maatregelen en kansen die door HBR in kaart zijn gebracht³.

Toepassen van groene daken

Indien kantoorpanden worden gerealiseerd op het terrein biedt dat kansen om groene daken te realiseren. Groene daken kunnen dienen als alternatieve nestlocaties voor diverse grondbroeders zoals kleine mantelmeeuw, scholekster, stormmeeuw en zilverbmeeuw. Deze soorten betreffen typische soorten van het havengebied waarbij voldoende geschikte broedlocaties bijdragen aan de instandhouding van de soorten. Daken met beperkte begroeiing zoals gras zijn geschikt voor deze soorten. Belangrijk hierbij is wel dat daken zo worden ingericht dat kuikens niet van het dak vallen. Hiervoor dient de dakrand hoog genoeg te zijn en dienen maatregelen te worden genomen om te voorkomen dat kuikens in afzuigingspijpen of regenpijpen terecht komen.

Realiseren paddenpoel met landhabitat

Het plangebied is momenteel geschikt als landhabitat en winterrustplaats voor rugstreeppad. Momenteel ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat. Aan te bevelen valt om een deel van het terrein in te richten als leefgebied van de rugstreeppad. Dit kan door een ondiepe poel te realiseren met geleidelijk oevers. Deze kan dienen als voortplantingswater voor rugstreeppad. In combinatie met open zandgronden in de omgeving van het voortplantingswater wordt een geschikt biotoop voor rugstreeppad gerealiseerd. Dit draagt bij aan het in stand houden van de lokale populatie. Ook andere soorten amfibieën, insecten en vogels profiteren van het realiseren van een paddenpoel.

Inrichten en beheer overhoekjes

In de natuurvisie van het HbR wordt aangegeven dat het streven is om op braakliggende terreinen de natuurlijke systemen met rust te laten. Ongebruikte delen van het perceel en overhoekjes kunnen een bijdrage leveren aan de biodiversiteit op het terrein. De grootste bijdrage kunnen deze delen geven door natuurlijke processen hierbij toe te staan. Hierdoor ontstaat in dynamisch milieu zoals de duinen vanzelf een pioniersituatie met kruiden passend bij het gebied. Om de biodiversiteit te versterken kunnen in overhoekjes takkenrillen of stobbewallen toegepast worden om als schuilplaats te dienen voor fauna.

Ecologisch maaibeheer

Onderdeel van de natuurvisie van het Havenbedrijf is om in bermen en leidingstroken ecologisch maaibeheer toe te passen. Dit kan tevens worden uitgevoerd op aanwezige bermen en leidingstroken op het perceel voor het H2 Conversiepark 2. Door beperkt en gefaseerd te maaien krijgen aanwezig kruiden de kans om te bloeien en daarmee bij te dragen aan het voedselaanbod voor insecten. Deze insecten vormen weer voedsel voor soorten hoger in de voedselpiramide. Door gefaseerd te maaien blijft er altijd voedsel beschikbaar voor insecten. Daarnaast is het belangrijk om delen ongemaaid te laten zodat er ook overwinteringslocaties voor insecten aanwezig zijn.

³ Port of Rotterdam, Kansen voor biodiversiteit op de Maasvlakte opgehaald <https://www.portofrotterdam.com/nl/bouwen-aan-de-haven/natuur-in-de-haven/maasvlakte>

Literatuur

- Bureau Stadsnatuur (2020). Gedragscode Wet natuurbescherming havenbedrijf Rotterdam 2020-2025.
- Bureau Stadsnatuur (2013). Managementplan beschermde soorten havengebied Rotterdam.
- Floron (2024). Informatie over plantensoorten geraadpleegd via: <https://floron.nl>.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, (2024a). Informatie over de ligging en begrenzing van verschillende Natura 2000-gebieden via: <https://www.natura2000.nl/>
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, (2024b). Effectenindicator Natura 2000-gebied opgehaald van <https://www.synbiosys.alterra.nl>.
- NDFF. Nationale Databank Flora en Fauna. Gegevens van afgelopen 10 jaar, geraadpleegd op 8 januari 2024. Verkregen op: <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>
- Omgevingsdienst Haaglanden (2023). Beschikking (wijziging) Wet natuurbescherming-Soortenbescherming (ODH914997).
- Omgevingsdienst Haaglanden (2023). Beschikking Wet natuurbescherming – Soortenbescherming (ODH-2021-00052289)
- Port of Rotterdam (2022) Natuurvisie Geraadpleegd via <https://www.portofrotterdam.com/sites/default/files./2022-11/natuurvisie-havenbedrijf-rotterdam.pdf>
- Port of Rotterdam (2024). Natuurwijzer Geraadpleegd via <https://portofrotterdam.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=5a015a59b3094e40ba8303130471b43e>
- Port of Rotterdam (2024). Uitgangspuntendocument Omgevingsplan procedure H2 Conversiepark.
- Port of Rotterdam (2024). Werkprotocol Glad Biggenkruid geraadpleegd via https://www.portofrotterdam.com/sites/default.files/uploads/maps/content/natuurwijzerkaart/werkprotocol/2023/werkprotocol_glad_biggenkruid.pdf
- Port of Rotterdam (2024). Werkprotocol Rugstreeppad geraadpleegd via https://www.portofrotterdam.com/sites/default.files/uploads/maps/content/natuurwijzerkaart/werkprotocol/2023/werkprotocol_rugstreeppad.pdf
- Provincie Zuid-Holland (2021). Zuid-Hollandse Omgevingsverordening geraadpleegd via: [Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van 15 december 2021, kenmerk 7398, tot vaststelling van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening \(Zuid-Hollandse Omgevingsverordening\) | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)
- Provincie Zuid-Holland (2024). Viewer Natuurnetwerk Nederland geraadpleegd via: [NatuurNetwerk Nederland \(arcgis.com\)](#)
- RAVON (2024). Informatie over amfibieën en reptielen, geraadpleegd via: <https://www.ravon.nl/>,
- Verspreidingsatlas (2024). Informatie over de verspreiding van beschermde soorten, geraadpleegd via: <http://www.verspreidingsatlas.nl>.
- Vleermuisnet (2024). Informatie over vleermuizen, geraadpleegd via: <https://www.vleermuis.net>
- Vlinderstichting (2024). Informatie over vlinders en libellen geraadpleegd via <http://www.vlinderstichting.nl>.
- <https://www.vogelbescherming.nl/> (2024). Informatie over vogels geraadpleegd via <http://vogelbescherming.nl>.
- <https://www.zoogdierveniging.nl/> (2024). Informatie over zoogdieren geraadpleegd via <http://zoogdierveniging.nl>.

Bijlage 1: Juridisch- en Beleidskader

A1 Inleiding Omgevingswet

In de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn alle wetten met betrekking tot de fysieke leefomgeving opgenomen. In het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) hoofdstuk 11 is de bescherming van Natuur in Nederland opgenomen. Deze wet bevat onder andere regels voor de bescherming van natuurgebieden, in het wild levende dier- en plantensoorten en houtopstanden in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is de natuur te beschermen, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit zonder de lasten te verhogen.

A1.1 Natura 2000 (Ow Bal § 11.1)

Het onderdeel Gebiedsbescherming (§ 11.1) van de Besluit activiteiten leefomgeving van de Omgevingswet regelt de bescherming van de Nederlandse Natura 2000-gebieden. Hoewel het de meest strikte vorm van juridische bescherming betreft, heeft deze wet daardoor vaak een beperkte reikwijdte, die zich beperkt tot de grenzen van een Natura 2000-gebied en uitsluitend die natuurwaarden ten aanzien waarvan daarbinnen instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Voor elk van de in het kader van Natura 2000 aangewezen gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd, nader uitgewerkt in een beheerplan, die gelden als toetsingskader. Uitgaande van die instandhoudingsdoelstellingen dient nagegaan te worden of sprake is van conflicten met het duurzaam behalen van geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen en zo ja, of de wezenlijke kenmerken en waarden van een Natura 2000-gebied in het geding zijn. Voorgaande geldt sinds 29 mei 2019 ook weer onverkort voor effecten ten gevolge van depositie van stikstof, gevat onder de storingsfactor “Verzuring en Vermesting door stikstof uit de lucht (3 & 4)”; de generieke Passende Beoordeling voor het PAS, waarin rekening werd gehouden met de verschillende bron- en herstelmaatregelen, is niet langer bruikbaar als beoordelingskader.

Bij de beoordeling van effecten op instandhoudingsdoelstellingen is ook zogenoemde externe werking van belang. Dat wil zeggen dat ook beschouwd moet worden in hoeverre voorgenomen activiteiten buiten Natura 2000-gebieden negatieve effecten hebben op in deze gebieden geldende instandhoudingsdoelstellingen. In zoverre is de reikwijdte van de Omgevingswet onbegrensd, zo volgt uit staande jurisprudentie. In geval van emissie en depositie van stikstof is dit bijvoorbeeld relevant. Vaak vindt de emissie plaats (ver) buiten de grenzen van een Natura 2000-gebied, maar daalt de stikstof neer in Natura 2000-gebieden waar deze negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen die daar gelden.

Hoe werkt een beoordeling voor Natura 2000-gebieden?

Voor projecten of plannen waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat deze, rekening houdend met externe werking en gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, negatieve effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden, dient in een oriënterende fase onderzocht te worden of het voornemen significante negatieve effecten kan hebben. Vaak heeft deze oriënterende fase de vorm van een zogenoemde Voortoets waarin ten minste voor elk van de storingsfactoren uit de Effectenindicator (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2023) wordt nagegaan of deze relevant is (aan de orde is) en zo ja of negatieve effecten op geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Indien op grond van de Voortoets niet kan worden uitgesloten dat een voornemen uitgaande van de instandhoudingsdoelstellingen (significant) negatieve effecten kan hebben, dient de initiatiefnemer meer

gedetailleerd in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. De resultaten van dit onderzoek dienen te worden neergelegd in een Passende Beoordeling.

In de Passende Beoordeling wordt de best beschikbare wetenschappelijke kennis gebruikt om in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen na te gaan welke effecten aan de orde zijn, waarbij mitigerende maatregelen (maatregelen die de effecten terugdringen) meegenomen mogen worden, om zo waar mogelijk het optreden van effecten uit te sluiten.

Voor projecten of handelingen waarvan uit de Passende Beoordeling volgt dat ze afzonderlijk of in cumulatie kunnen leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken kan geen vergunning worden verleend, tenzij een zogenoemde ADC-toets (die formeel geen onderdeel is van de Passende Beoordeling) succesvol kan worden doorlopen. De stappen die volgordekelijk allemaal succesvol moeten worden doorlopen zijn dan:

- Er zijn geen Alternatieve oplossingen met minder gevolgen voor het gebied.
- Het project is nodig om Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. Overigens gelden als Dwingende redenen van groot openbaar belang alleen die gronden, die zijn vastgelegd in de Europese Habitat- of Vogelrichtlijn.
- De nodige Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

A1.2 Beschermde soorten (Ow Bal § 11.2)

De Bal van de Ow kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de diersoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Voor alle in het wild levende planten en dieren (dus ook voor soorten die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de specifieke zorgplicht conform Ow Bal artikel 11.27. Deze plicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk worden voorkomen, en dat bij de inrichting aandacht wordt besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als vergunning of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

Beschermingsregimes

Het gaat om de volgende beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Ow Bal § 11.2.2)*
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Ow Bal § 11.2.3)*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- *Beschermingsregime andere soorten (Ow Bal § 11.2.4)*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IX onder A en B van de Bal Ow. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten van nature voorkomend in Nederland.

Verbodsbepalingen

Elk van de beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of vergunning van deze verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 11.2.2 en 11.2.3 zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen (zie Tabel 2) en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op

de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 11.2.4 zien toe op de 'nationale' andere soorten die zijn genoemd in de bijlage IX onder A en B bij de Bal Ow. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Bal Ow wordt bepaald of beschermde plant- en diersoorten kunnen voorkomen in het onderzoeksgebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van het project, waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

Tabel 2. Verbodsbepalingen Besluit activiteit leefgebieden Omgevingswet.

Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn Ow Bal art.11.37	Verbodsbepalingen Habitatrichtlijn Ow Bal art.11.46	Verbodsbepalingen Andere soorten Ow Bal art. 11.54
Art. 11.37 1a. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	Art 11.46 1a Het is verboden in het wild levende dieren HR IV soorten (Verdrag Bern en Bonn) in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 11.54 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 11.37 1b Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in lid 1a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 11.46 1b Het is verboden dieren als bedoeld in lid 1a opzettelijk te verstoren.	Art. 11.54 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 11.37 1c Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in lid 1a te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 11.46 1c Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in lid 1a in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art. 11.37 1d Het is verboden vogels als bedoeld in lid 1a opzettelijk te storen.	Art 11.46 1d Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in lid 1a te beschadigen of te vernielen.	Art. 11.54 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Art. 11.37 3 Het verbod geldt niet als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 11.46 1e. Het is verboden planten HR (en Verdrag van Bern) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	

Vergunnings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met voorzorgsmaatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast en soorten niet worden verwond of gedood. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan moeten mitigerende maatregelen genomen worden en is een vergunning nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een vergunning.

Artikelen 7.197k, 7.197o en 7.197r van de Omgevingsregeling (hierna: Or) van de Omgevingwet bevatten de vergunnings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden per beschermingsregime. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Omgevingswet geldt voor deze soorten een vergunningsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit.

Voor de 'andere soorten' van artikel 11.54 van de Bal kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de vergunningsplicht vaststellen middels een verordening. De provincie is het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en vergunningen in het kader van de Ow.

Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Het bevoegd gezag voor dit project is provincie Zuid-Holland. Voor sommige soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen op basis van Provinciale Staten vastgestelde provinciale verordeningen. De vrijgestelde soorten in Zuid-Holland zijn in Tabel 2 weergegeven. De specifieke zorgplicht (artikel 11.27) blijft wel te allen tijde van toepassing.

Tabel 2: Soorten met een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen in Provincie Zuid-Holland.

Grondgebonden zoogdieren			Amfibieën en reptielen
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis	Bruine kikker
Bosmuis	Haas	Veldmuis	Bastaardkikker (middelste groene kikker)
Bunzing	Hermelijn	Vos	Gewone pad
Dwergmuis	Huisspitsmuis	Wezel	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Konijn	Woelrat	Meerkikker
Egel	Ree	Wild zwijn	

Voorzorgs- en mitigerende maatregelen

Indien door voorzorgsmaatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden, is het aanvragen van een vergunning niet nodig. Het gaat erom dat de voorzorgsmaatregel zorgt dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort blijft behouden en de betreffende soort niet gedood, verwond of verstoord wordt.

De voorzorgsmaatregelen worden als randvoorwaarde meegegeven aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is, dan dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om de optredende effecten te verzachten. Omdat sprake is van het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen, moet een vergunning worden aangevraagd. In specifieke gevallen geldt een vrijstelling van vergunningsplicht als ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

Opzettelijkheid

In de Ow is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant".

Wezenlijke invloed

Met de term 'wezenlijke invloed' wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Op welk van deze niveaus de effecten op een soort moeten worden onderzocht, hangt af van de soort. Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zélf op een zodanige

wijze (bijvoorbeeld doordat voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de huidige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt proportionaliteit. Effecten op een zeer zeldzame soort zullen op een lager niveau moeten worden gezien dan een zeer algemene soort. Bij soorten die zich niet over grote afstanden kunnen verplaatsen, zoals amfibieën, reptielen, planten en veel soorten insecten, is eerder sprake van een wezenlijk negatieve invloed dan bij soorten die zich over grotere afstanden kunnen verplaatsen. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is. Van tijdelijke effecten kan een populatie van een soort zich over het algemeen gemakkelijker herstellen dan wanneer het om een aanhoudend negatief effect gaat.

A2 Planologische gebiedsbescherming (NNN)

Het ruimtelijk beleid voor het Natuurnetwerk Nederland, voorheen Ecologische Hoofdstructuur, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied en het effectief functioneren van de ecologische verbindingzones.

A2.1 “Nee, tenzij”

De bescherming van deze waarden vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader: het zogenaamde “nee, tenzij”-regime. Dat betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan (‘nee’) als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Hiervoor is goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) van Gedeputeerde Staten vereist.

De provincie beschermt het NNN via het ruimtelijk beleid om ervoor te zorgen dat de omvang en kwaliteit van deze gebieden niet afneemt. Dit is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Hoofddlijn is daarbij dat nieuwe ontwikkelingen in het NNN per saldo niet mogen leiden tot significante aantasting van het NNN, tenzij er een groot openbaar belang is én alternatieven ontbreken (Nee tenzij. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met significante negatieve natuurgevolgen in het Natuurnetwerk Nederland zijn niet toegestaan (‘nee’), tenzij groot openbaar belang en het ontbreken van alternatieven aangetoond is. Het Nee-tenzij komt uit het rijksbeleid en is uitgewerkt in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en Verordening (PRV).

A2.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland zijn gekoppeld aan de natuurdoelen voor een gebied. Deze zijn te vinden in het “Natuurbeheerplan” van de betreffende provincie, de Index Natuur en Landschap en de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden voor zover de onder het Natuurnetwerk Nederland aangewezen gebieden ook in een Natura 2000-gebied liggen.

De vraag wanneer sprake is van een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden kan in het kader van het Natuurnetwerk Nederland niet in algemene zin beantwoord worden. In ieder geval worden alle plannen of projecten die ertoe leiden dat een deel van het netwerk een andere bestemming moet krijgen en daardoor uit de begrenzing moet worden gehaald als significant aangemerkt.

